

**Plan, Teknik og Miljø
Natur og GIS**
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 01-05-2026
Sagsnr.: 26/2415
Dok.løbenr.: 20826/26

Kontakt: Thomas Hæe Mogensen
Direkte tlf.: 5133 5042
E-mail: thmog@aabenraa.dk

Landzonetilladelse til etablering af sø på matr.nr. 77 Stade, Burkal

Aabenraa Kommune har modtaget din ansøgning om tilladelse til at etablere et vandhul/en sø på matr.nr. 77 Stade, Burkal. Projektets beliggenhed fremgår af bilag 2.

Da det ansøgte medfører en ændret arealanvendelse i landzonen, kræver det en landzonetilladelse fra kommunen i medfør af reglerne i planloven.

Afgørelse

Aabenraa Kommune meddeler hermed landzonetilladelse jf. planlovens § 35¹, til etablering af et vandhul/en sø på op til 600 m².

Vilkår

Landzonetilladelsen meddeles med følgende vilkår:

- Søen etableres med en størrelse på maksimalt 600 m² og en dybde på maksimalt 2 meter.
- Søen tilpasses terrænet med jævnt skrånende bredder og bund med et fald 1:5 eller fladere.
- Opgravet jord m.m. skal lægges mindst 10 meter fra søen og spredt ud i et jævnt lag på maksimalt 30 cm, eller fjernes helt.
- Opgravet materiale må ikke udsprede i beskyttede naturarealer eller nærmere end 10 meter fra disse (se kort i bilag 2).
- Søen må ikke have forbindelse til vandløb eller dræn.
- Der må ikke anlægges øer i søen.
- Der må ikke udsættes dyr (herunder andefugle, krebs og fisk) eller planter i søen.
- Der må ikke opsættes redeguse, hegn (dog undtaget kreaturhegn) eller lignende i eller ved søen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 572 af 2024-05-29, Planloven.

- Hvis der plantes træer omkring søen, skal disse på syd-, øst- og vestsiden plantes i en afstand fra søbredden, der mindst svarer til træernes forventede sluthøjde.
- Hvis der fodres, skal der holdes mindst 10 meters afstand til søen.
- Der etableres en mindst 5 meter bred bræmme omkring søen, hvor jorden ikke må dyrkes, gødes eller sprøjtes.
- Etablering af søen må ikke medføre, at vand får væsentlig ændret afløbsretning (dvs. regnvand o.a. nedbør må ikke i væsentlig grad ledes i en anden retning), eller at der sker uønsket opstuvning af vand på anden mands jord.
- Kommunen skal have besked når arbejdet er afsluttet.

Redegørelse

Ansøgning

Aabenraa Kommune har den 7. november 2025 modtaget ansøgning om tilladelse til at etablere en sø på ovennævnte matrikel.

Af ansøgningen fremgår det, at der er tale om en sø med et areal på ca. 600 m². Formålet med søen er at forbedre forholdene for natur- og dyreliv. Området er beskrevet som en lavning der er svær at dyrke. Der ønskes også at foretage en spredt tilplantning med buske omkring søen, som skjul og læ for dyrene.

Luftfotos

Ud fra en gennemgang af luftfotos, kan de konstateres, at området hvor søen ønskes anlagt er beliggende i det laveste område på matriklen. På tidligere luftfoto, se forår 2020, er der tydelige vandsamlinger på arealet. Arealet har været dyrket mark tilbage til 1989. Det vurderes at etableringen af søen ikke medfører en risiko for at påvirke beskyttet natur i området.

Vurdering

Formålet med planloven er at sikre en sammenhængende planlægning, som forener de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen og medvirker til at værne om landets natur og miljø. Loven tilsigter bl.a. at skabe og bevare værdifulde landskaber.

Kommunen vurderer pba. ovenstående, at søen vil falde naturligt ind i landskabet, da den etableres i en eksisterende lavning. Den etableres desuden med flade brinker og med en naturlig udformning. Samtidig vil den opgravede jord blive indpasset i landskabet med en maksimal højde 0,3 m.

Det er kommunens vurdering, at søen vil bidrage positivt til at forbedre områdets biologiske værdi, herunder som ynglested for flere af kommunens strengt beskyttede padderter, men også for områdets øvrige dyre- og planteliv. Etableringen af søen vurderes ikke at ville påvirke omkringliggende beskyttet natur, eller yngle-/rasteområder for særligt beskyttede arter. Vurderingen begrundes med, at der ikke med etableringen af søen skabes en forbindelse til omkringliggende natur og grundet afstanden (ca. 800 m) til det nærmeste udpegede område.

Bilag IV vurdering

I henhold til bestemmelserne om administration af beskyttede dyre- og plantearter efter EF-Habitatdirektivets bilag IV skal kommunen vurdere, hvorvidt området er yngle-, raste- eller voksested for disse arter, og om det ansøgte kan have negativ indflydelse herpå.

Flagermus overvintrer og raster i hulheder i gamle træer, under jorden, i grotter eller under taget i bygninger. Om sommeren opholder de sig mange forskellige steder, men har brug for mørke og beskyttede steder hvor de kan hvile sig. De orienterer sig og jager ved hjælp af ekkolokalisering. Flagermus jager ofte i nærheden af vandhuller, skove og åbne marker, hvor de kan finde deres føde, som består af insekter som myg, biller og natsværmer, men også edderkopper.

Der er ikke foretaget lytteundersøgelser eller gjort fund af flagermus i umiddelbar nærhed af projektområdet. Den nærmeste observation er ved St. Jyndeved, ca. 1 km fra projektområdet. Søen etableres i kanten af marken i umiddelbar nærhed af skoven nord for matriklen. Det vurderes, at skoven er et potentielt levested for flere af de arter af flagermus der findes i kommunen. Etableringen af søen vil ikke medføre en negativ påvirkning af yngle- og rasteområder for flagermus. Det vurderes, at søen vil kunne fungere som et fødesøgningsområde for flere af arterne, herunder særligt dam- og vandflagermus. Søen vurderes på denne baggrund at kunne medføre en positiv forbedring af lokalområdet som levested for arter af flagermus.

Odder kan findes langs vandløb, søer og kystområder, hvor der er rigelig adgang til føde som fisk, krebsdyr og smådyr. Den bygger bo i huler, under rødder eller i tæt vegetation nær vandet. Den er aktiv hele året og bevæger sig over store afstande i sit territorium, der kan være vandløbsstrækninger på mellem 10-50 km. De yngler i uforstyrrede områder med rørskov eller krat, hvor der er minimal menneskelig aktivitet.

Der er fundet odder ved St. Jyndeved ca. 1 km fra den ansøgte placering af søen. Etableringen af søen vurderes ikke at medføre en negativ påvirkning på yngle- og rasteområder for odder. Dette begrundes med afstanden fra projektområdet og det, at søen ikke fjerner adgang eller skabe barrierer for spredning af odderen. Søen kan blive besøgt af odderen, men vurderes ikke at kunne blive et egnet yngle- og rasteområde grundet størrelsen af søen og afstanden til det primære levested for arten.

I forhold til plantearter optaget på habitatdirektivets bilag IV, vurderer kommunen, at der ikke sker nogen ødelæggelse af disse som følge af projektet, da ingen af de syv plantearter er registreret på stedet eller vurderes at findes der.

Kommunen har ingen yderligere registreringer af eller begrundet formodning om, at der er andre bilag IV-arter på stedet eller i umiddelbar tilknytning hertil end de nævnte.

Samlet vurderes det, at det ansøgte, ikke vil medføre nogen negativ påvirkning af yngle- eller rasteområder for de ovennævnte bilag IV arter.

I forhold til plantearter optaget på habitatdirektivets bilag IV vurderer kommunen, at der ikke sker nogen ødelæggelse af disse som følge af projektet, da ingen af de syv plantearter er registreret på stedet eller vurderes at findes der.

Natura 2000-vurdering

I henhold til bestemmelserne om administration af internationalt beskyttede naturområder, Natura 2000, skal kommunen vurdere, hvorvidt det ansøgte har indvirkning herpå. Nærmeste Natura 2000-område er Vadehavet N90, Habitatområde H89 og Fuglebeskyttelsesområder F63 der ligger 1 km fra området hvor søen etableres. På udpegningsgrundlaget findes følgende naturtyper og arter:

Gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området 90 Vadehavet

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 89		
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Rigkær (7230)	
Arter:	Bæklampret (1096)	Flodlampret (1099)
	Havlampret (1095)	Snæbel* (1113)
	Dyndsmerling (1145)	Odde (1355)

*Tabel 1. Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype.*

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 63		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Rørhøg (Y)
	Hedehøg (Y)	Engsnarre (Y)
	Sortterne (Y)	Mosehornugle (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Tabel 2. Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl.

Kommunen vurderer, at det ansøgte, ikke vil have nogen negativ indvirkning på naturtyperne på udpegningsgrundlaget for H89, grundet afstanden og projektets begrænsede omfang samt påvirkning af afvandsforhold.

Det vurderes ligeledes, at det kan udelukkes, at det ansøgte, vil have en negativ påvirkning på bevaringsstatussen for fuglearter på udpegningsgrundlaget for F63, grundet projektets meget lokale karakter og placering på en landbrugsmark i drift, ikke vil medføre en negativ påvirkning.

Kommunen vurderer derfor, at det ansøgte, ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter, vil have en væsentlig påvirkning på det pågældende eller andre Natura 2000-område.

Kommunen vurderer, at der i denne sag kan meddeles tilladelse, idet

- (1) terrænændringerne er begrænsede (vandhullet/søen etableres i en naturlig lavning),
- (2) eksisterende naturværdier på arealet, der ændres til vandhul/sø, er begrænsede, og
- (3) den biologiske mangfoldighed øges ved etablering af et vandhul/en sø.

Lovgrundlag (Hjemmel)

Etablering af søen forudsætter kommunens landzonetilladelse, som er meddelt efter § 35 i Lov om planlægning.

Efter § 35 må der i landzone blandt andet ikke ske ændringer i anvendelsen af ubebyggede arealer uden forudgående tilladelse ved kommunalbestyrelsen.

Klagemulighed og andre bestemmelser

Du kan klage over afgørelsen inden for fire uger fra den er meddelt, dvs. indtil **den 29. maj 2026**. Afgørelsen kan påklages til Planklagenævnet og betragtes ikke som endelig, før klagefristen er slut. Afgørelsen kan påklages af adressaten og en række interesseorganisationer m.fl. Se vedlagt klagevejledning (bilag 1) for mere information. Hvis der klages over afgørelsen, vil kommunen give besked herom.

Du har ret til at søge om aktindsigt.

Landzonetilladelsen meddelt efter PL § 35 bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år efter, at den er meddelt.

Offentliggørelse

Landzonetilladelsen offentliggøres på Aabenraa Kommunes hjemmeside, <https://aabenraa.dk/politik-og-dialog/aktuelle-hoeringer/byggeri-anlaeg-og-landzone> og må ikke udnyttes før klagefristen på 4 uger er udløbet. Se også afsnittet Klagevejledning.

Naboorientering

Ejendommen er beliggende i landzone. I henhold til Planlovens § 35 stk. 4 kan der først meddeles tilladelse, når naboerne er orienteret om ansøgningen, medmindre kommunen vurderer, at det ansøgte er af underordnet betydning for naboerne og de øvrige parter. Der er i forbindelse med behandlingen af denne sag, ikke foretaget naboorientering, da kommunen vurderer at projektet ikke har en væsentlig betydning for andre end de berørte lodsejere.

Anden lovgivning

Kommunen har i forbindelse med ansøgningen anmodet Museum Sønderjylland om en arkivalsk udtalelse om området. Museet vurderede, at det **IKKE** er nødvendigt med en arkæologisk forundersøgelse. Museets fulde svar kan findes i bilag 3. Såfremt der alligevel ifm. projektet observeres fortidsminder, skal gravearbejdet straks standses og Museum Sønderjylland kontaktes (tlf. 65 37 08 01). Museets anvisninger skal følges.

Hvis der konstateres forurening, f.eks. deponeret affald eller kemikalie- og pesticidaffald, skal forureningen anmeldes til kommunen, jf. Lov om forurennet jord § 71.

Ifølge vandløbslovens §§ 6 og 17 kræves tilladelse fra kommunen, hvis der sker ændringer af dræn, grøfter m.v., eller hvis der sker ændring af vandets naturlige afløb fra høje liggende ejendomme.

Når søen er anlagt, vil der normalt hurtigt udvikle sig et naturligt dyre- og planteliv. Når dette sker, vil søen være beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Det betyder, at der herefter ikke må foretages ændringer af søen uden forudgående dispensation fra Aabenraa Kommune.

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at denne tilladelse ikke friholder dig fra at indhente tilladelser fra andre relevante lovgivninger.

Hvis der er tvivl om noget i denne tilladelse, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Thomas Hæe Mogensen
Biolog
Team Natur og GIS
Aabenraa Kommune

Kopi til klageberettigede:

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø; mail@sgav.dk

Slots- og Kulturarvstyrelsen: post@slks.dk

Museum Sønderjylland, Haderslev: planer@msj.dk

Danmarks Naturfredningsforening; dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Aabenraa; dnaabenraa-sager@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening; natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Aabenraa; aabenraa@dof.dk

Friluftsrådet Aabenraa; aabenraa@friluftsradet.dk

Dansk Botanisk Forening; dbf.oestjylland@gmail.com

Bilagsoversigt

Bilag 1 – Klagevejledning

Bilag 2 – Oversigtskort

Bilag 3 – Museets udtalelse

Bilag 1 – Klagevejledning

Planloven

I henhold til Planloven kan afgørelser truffet efter § 35, stk. 1 i Lov om planlægning, påklages til Planklagenævnet.

Klageberettigede er

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen. Den sidste klagedag udløber ved kontortids ophør. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klage indgives til Planklagenævnet via Klageportalen på www.naevneneshus.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Aabenraa Kommune i Klageportalen. Ved indgivelse af klage betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Aabenraa Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sender kommunen klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Planklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune. Kommunen videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.naevneneshus.dk.

Kommunens afgørelse kan indbringes for domstolene. Det skal ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt eller offentliggjort.

Bilag 2 – Oversigtskort

Figur 1 - Luftfoto med indtegnnet placering af søen på matr.nr. 77 Stade, Burkal

Aabenraa Kommune
Natur & GIS

Att.: Thomas Hæe Mogensen

Dato: 18.02.2026

Museum Sønderjylland - Arkæologi | Sagsnr.: 26/7938

Arkæologisk udtalelse vedr. etablering af en sø på del af matr. 77 Stade, Burkai (Aabenraa Kommune)

Udtalelse i henhold til museumslovens § 25:

Museum Sønderjylland - Arkæologi har modtaget høringsmateriale vedrørende ovennævnte projekt og har foretaget arkivalsk kontrol og arkæologisk vurdering af planområdet.

Efter det oplyste skal der etableres en sø på en del af matr. 77 Stade ejerlav, Burkai sogn. I alt omfatter søen ca. 600 m².

Der er ikke registreret væsentlige jordfaste fortidsminder inden for planområdet, der ligger på et tidligere, engareal, op til et tidligere vandløb.

På baggrund af ovenstående er det Museets vurdering, at risikoen for at støde på arkæologiske fortidsminder under jordarbejde er minimal, og mener, at en arkæologisk forundersøgelse **ikke** er nødvendig.

Bygherre skal dog være ekstra opmærksom på, at hvis der under anlægsarbejdet alligevel påtræffes jordfaste fortidsminder eller andre kulturhistoriske anlæg, skal anlægsarbejdet (jf. museumslovens § 27, lov nr. 473 af 7. juli 2001) omgående indstilles i det omfang, det berører fortidsmindet, og Museum Sønderjylland - Arkæologi adviseres.

Det kan endvidere oplyses, at bygherre i givet fald **ikke** skal udrede udgifterne til en eventuel arkæologisk undersøgelse.

Med venlig hilsen

LENE HEIDEMANN LUTZ
MUSEUMSINSPEKTØR |
ARKÆOLOGI
M +45 30581455
LELU@MSJ.DK
PLANER@MSJ.DK

